

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОДІЛ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
_____Ю.М.Москаленко
«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

Спеціальність 242 «Туризм»
Загальна кількість годин:90

Робоча програма з дисципліни «Бухгалтерський облік» для студентів спеціальності **242 «Туризм»**

Робоча програма дисципліни складена
"31" серпня 2021 року

Розробник:

Викладач Н. І. Копцюх

Схвалено на засіданні

циклової комісії професійної та практичної підготовки спеціальності «Туризм»

Протокол №1 від "31" серпня 2021 року

Голова циклової комісії _____ Е.М.Вольвин

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	Вибіркова	
	Напрямок підготовки		
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність 242 «Туризм»	Рік підготовки	
		4-й	
		Семестр	
		VII	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 Аудиторних – 2 Самостійних – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Молодший спеціаліст	Лекції	
		10 год	
		Практичні, семінарські	
		20 год	
		Самостійна робота	
60 год			
		Вид контролю: залік	

2. Розподіл годин за семестрами та видами занять відповідно до робочого навчального плану.

Курс	Семестр	Кількість годин									Форма Контролю	
		всього	лекції	семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	інші види занять	консультації	індивідуальні заняття	самостійна робота		
На 2021 – 2022 навчальний рік												
IV	VII	90	10	20							60	Залік

Загальна кількість годин – 90

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної для денної форми навчання – 67% до 33%

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом дисципліни «Бухгалтерський облік» організаціям методика ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Метою вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» є формування у студентів ключових компетентностей та навичок практичної роботи щодо методів організації ефективного господарювання на рівні підприємства; формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Основним завданням дисципліни є:

- Засвоєння основних положень нормативно-правових актів, що регулюють національну систему бухгалтерського обліку;
- вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів;
- оволодіння теоретичними знаннями та методикою (процедурами) оформлення первинних документів облікових реєстрів, систематизації облікової інформації, складання і читання фінансової звітності;
- набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- теоретичні основи бухгалтерського обліку та їх сучасної парадигми в системі управління підприємством;
- методи бухгалтерського обліку та застосування їх при систематизації облікових даних;
- міжнародні і національні стандарти обліку для забезпечення достовірною, повною і правдивою інформацією для потреб користувачів;
- діючі форми ведення бухгалтерського обліку;
- документальне відображення господарських операцій і процесів.

уміти:

- застосувати теоретичні знаннями і практичні навички суцільного, безперервного, взаємозв'язаного, суворого документального спостереження за господарською діяльністю підприємства і накопичення облікової інформації про цю діяльність;
- застосувати оптимальну форму обліку на підприємствах;
- сформувати навички щодо попередження негативних явищ у господарській діяльності, виявлення резервів та розробки заходів щодо їх використання;
- виробляти навички щодо одержання узагальнюючої інформації про стан господарювання, зміни, які відбуваються, стан взаємозв'язків підприємства та його взаємовідносини з іншими підприємствами та на їх підставі результатів господарювання.

Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Інтегральна компетентність—Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

1. Здатність працювати як самостійно, так і в команді.
2. Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання економічних знань у професійній діяльності.
3. Здатність формувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

1. Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства.
2. Здатність до застосування різних форм і методів бухгалтерського обліку на підприємстві.
3. Здатність до складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої стандартами бухгалтерського обліку і законодавством України.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА1. Вступ до бухгалтерського обліку.

Державне регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Порівняльна характеристика фінансового, управлінського і податкового обліку. Облікова політика підприємства: сутність та порядок формування.

ТЕМА 2. Бухгалтерський облік, його сутність, види та завдання.

Загальна характеристика господарського обліку, його сутність та види. Завдання бухгалтерського обліку, відповідно до вимог, які висуваються перед обліком в умовах ринкових відносин. Облікові вимірники.

ТЕМА3. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Предмет і метод бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку. Поняття про господарські операції.

ТЕМА 4. Положення про бухгалтерський облік.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку (аббревіатура П(С)БО) — нормативно-правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, що визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечать міжнародним стандартам (МСФЗ).

ТЕМА5. Бухгалтерський баланс

Поняття про бухгалтерський баланс підприємства, його структура, зміст та порядок складання. Актив і пасив балансу. Групування статей балансу. Господарські операції та їх вплив на статті активу й пасиву балансу.

ТЕМА6. Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис

План рахунків бухгалтерського обліку. Будова рахунків. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку (синтетичні, аналітичні, субрахунки; активні, пасивні, активно-пасивні). Правило подвійного запису. Сутність подвійного запису та його контролююче значення. Кореспонденція рахунків.

ТЕМА7. Оцінювання та калькулювання.

Оцінка об'єктів бухгалтерського обліку. Основи калькулювання.

ТЕМА8. Первинне спостереження, документація та інвентаризація

Первинні документи як основа бухгалтерського обліку. Класифікація документів. Основні вимоги до оформлення первинних документів. Способи виправлення помилок у бухгалтерських документах. Інвентаризація та її роль у бухгалтерському обліку. Види інвентаризації (часткова, повна, перманентна, планова, позапланова). Процедура проведення інвентаризації. Порядок заповнення інвентарного опису.

ТЕМА9. Форми бухгалтерського обліку

Поняття про облікові реєстри. Види й форми облікових реєстрів. Форми ведення бухгалтерського обліку. Основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах.

ТЕМА10. Облік господарських процесів

Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації.

ТЕМА 11. Облік основних засобів та нематеріальних активів.

Вивчення синтетичного та аналітичного обліку основних засобів та нематеріальних активів. Нарахування амортизації основних засобів при різних методах. Формування основних документів по руху основних засобів.

ТЕМА 12. Облік грошових коштів.

Синтетичний облік касових операцій та грошових коштів на рахунках в банках. Вивчення касової документації. Синтетичний та аналітичний облік дебіторської заборгованості. Розрахунок резерву сумнівних боргів.

ТЕМА 13. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу.

Вивчення кадрової документації. Розрахунок заробітної плати працівника. Синтетичний облік оплати праці.

ТЕМА14. Бухгалтерська фінансова звітність підприємства.

Загальні вимоги до фінансової звітності. Класифікація звітності. Форми бухгалтерської звітності та порядок її складання.

ТЕМА 15. Інформаційні системи бухгалтерського обліку.

Зайняття лідируючого положення на ринку, підвищити ефективність роботи персоналу, створити оптимальну структуру управління - от першочергові задачі керівника підприємства.

Автоматизація і введення інформаційних систем бухгалтерського обліку на підприємстві і підготовка фінансової звітності в податкові органи в умовах перехідної економіки України є однією з найбільш важливих задач.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		аудиторні	лекції	Сем. заняття	сам роб
I семестр					
Вступ до бухгалтерського обліку.	2	2	2		
Бухгалтерський облік, його сутність, види та завдання.	14	2		2	12
Предмет і метод бухгалтерського обліку.	2	2		2	
Положення про бухгалтерський облік.	14	2	2		12
Бухгалтерський баланс.	2	2		2	
Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис	14	2		2	12
Оцінювання та калькулювання.	14	2	2		12
Первинне спостереження, документація та інвентаризація.	2	2		2	
Форми бухгалтерського обліку	2	2		2	
Облік господарських процесів.	2	2	2		
Облік основних засобів та нематеріальних активів.	2	2		2	
Облік грошових коштів	2	2		2	
Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу.	4	2	2		
Бухгалтерська фінансова звітність підприємства.	4	2		2	
Інформаційні системи бухгалтерського обліку.	14	2		2	12
Всього	90	30	10	20	60

№ заняття	Вид заняття	Теми лекційних занять	Кількість ауд. годин
1-2	лекція	Вступ до бухгалтерського обліку.	2
7-8	лекція	Положення про бухгалтерський облік.	2
13-14	лекція	Оцінювання та калькулювання.	2
19-20	лекція	Облік господарських процесів.	2
25-26	лекція	Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу.	2
Всього занять			10
№ заняття	Вид заняття	Теми семінарських занять	Кількість ауд. годин
3-4	семінар	Бухгалтерський облік, його сутність, види та завдання.	2
5-6	семінар	Предмет і метод бухгалтерського обліку.	2
9-10	семінар	Бухгалтерський баланс.	2
11-12	семінар	Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис	2
15-16	семінар	Первинне спостереження, документація та інвентаризація.	2
17-18	семінар	Форми бухгалтерського обліку	2
21-22	семінар	Облік основних засобів та нематеріальних активів	2
23-24	семінар	Облік грошових коштів	2
27-28	семінар	Бухгалтерська фінансова звітність підприємства	2
29-30	семінар	Інформаційні системи бухгалтерського обліку	2
Всього занять			20
№ заняття	Самостійна робота		
1	Бухгалтерський облік, його сутність, види та завдання.		12
2	Положення про бухгалтерський облік.		12
3	Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис		12
4	Оцінювання та калькулювання.		12
5	Інформаційні системи бухгалтерського обліку		12
Разом самостійної роботи студентів			60

5. Методи навчання

Лекції; укладання таблиць, графічних схем; робота у мережі Інтернет; анотування; рецензування; конспектування; укладання поширених планів базової та допоміжної літератури.

6. Методи контролю

Усний контроль знань; поточне та підсумкове тестування; оцінка підготовлених студентами наукових повідомлень та індивідуально-творчих завдань; самоконтроль, взаємоконтроль.

7. Критерії оцінювання рівня досягнень студентів

<i>Накопичування балів під час вивчення дисципліни</i>	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	70
Тести поточного контролю знань Самостійна робота	10
Підсумковий контроль	20
Всього	100

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0 – 25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендована література:

Основна:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року №996-XIV.
2. Про створення умов для впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності: розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2012 р. №157-р. URL: Ліга:еліт Закон Copyright: ІАЦ «Ліга». –2012-2014.
3. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SH000099.html.
4. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства Фінансів України від 24.05.1995 р. № 88.
5. Порядок подання фінансової звітності: постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. №419.
6. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. №879.
7. Про затвердження порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей (Із змінами, внесеними згідно із Законами): Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. №116.
8. Положення проведення касових операцій в національній валюті в Україні (Із змінами, внесеними згідно з Постановами Національного банку): Постанова правління НБУ від 15.12.2004 р. №637.
9. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті (Із змінами, внесеними згідно з Постановами Національного банку): Постанова управління НБУ від 21.01.2004 р. №22.
10. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах (Із змінами, внесеними згідно з Постановами Національного банку): Постанова правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492.
11. Податковий кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
12. Цивільний кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/435-15>
13. Господарський кодекс України URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
14. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. №4651-VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page20>.

15. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
16. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
17. Облікі оподаткування: практикум дистанційного тестування: навч. посіб. / За загальною редакцією: М. Огійчука, Т. Іщенко, М. Бондаря, О. Гуторова, Є. Калюги, Н. Вовчук. Київ: Алерта, 2018. – 306 с.
18. Огійчук М. Ф., Сколотій Л. О., Беленкова М. І. та ін. Фінансовий та управлінський облік за міжнародними стандартами: Підручник // За ред. проф. М. Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і допов. Київ: Алерта, 2016. – 1040 с.
19. Білоусько В. С., Беленкова М. І. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. // Київ: Ліра-К, 2014. – 402 с.

Додаткова:

1. Гудзь Н. В., Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік : навч. посібник для ВНЗ. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Центр учб. літ., 2016. – 424 с.
2. Жадько К. С., Олійник Л. Ш., Семенюта В. В. Бухгалтерський облік: ділові ігри, ситуаційні вправи, тести: практикум. Дніпро: УМСФ, 2018. – 100 с.
3. Зінченко О. В., Радіонова Н. Й., Хаустова Є. Б. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посібник / під заг. ред. М. І. Скрипник // Київ. «Центр учбової літератури», 2017. – 340 с.
4. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення : навч. посібник для ВНЗ / М-во освіти і науки України. Київ: Центр учб. літ., 2014. – 600 с.
5. Малюга Н. М., Пархоменко В. М. Бухгалтерський облік (загальна теорія. Конспект лекцій в схемах і таблицях). Київ: ТОВ Видавництво «Консультант», 2017. – 67 с.
6. Маренич Т. Г., Гаврильченко О. В. Бухгалтерський облік у схемах таблицях: навч. посіб. для студ. Напряму підготовки «Облік і аудит» у галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво». В 2-х ч., ч. 2 // ХНТУСГ. Харків: Міськдрук, 2012. – 335 с.
7. Соболев В. М., Косата І. А., Розіт Т. В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник / за ред. В. М. Соболева. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 222 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України www.rada.gov.ua
2. Верховний суд України www.scourt.gov.ua
3. Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua
4. Державна регуляторна служба України www.dkrp.gov.ua
5. Кабінет Міністрів України www.kmu.gov.ua
6. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
www.me.gov.ua
7. Міністерство соціальної політики України
www.mlsp.gov.ua
8. Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua
9. Міністерство юстиції України www.minjust.gov.ua
10. Національний банк України www.bank.gov.ua
11. Третейська палата України www.tpu.kiev.ua
12. Фонд державного майна України www.spfu.gov.ua
13. Державна податкова служба України www.sfs.gov.ua

Викладач _____

Н. І. Копцюх